

Diari portaveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

La Pàtria de dol

El traspàs del President de Catalunya

Macià és mort! Visca Macià!

El gran Patrici, honra de la Pàtria, ha rendit el seu darrer tribut a la terra per la llibertat de la qual es lliurà sencer en cos i ànima. Macià, l'home estimat fins a la idolatria pel nostre poble, és traspassat, fent sagnar de dolor el cor de la Pàtria.

Insepult, encara, el cos de l'Avi venerat, FOMENT, periòdic de brega pels ideals de llibertat que encarnava el llibertador de Catalunya, a l'expandir la trista nova de la seva defunció, crida, sense irreverència, i amb tot el cor, encara, Visca Macià! Perquè Macià resta incorporat al nostre esperit, puix que Ell no passa a la Història com una relíquia, sinó que resta com una flama viva, que abranda i abranda encara, per molts anys, amb el seu record i el seu exemple, l'ànima dels catalans.

Macià no és mort, Macià viurà, Macià no morirà mai en el record de la Pàtria. Perquè Macià, més que una vida física, era una flama espiritual, era una antorxa llibertadora. Homes com Macià no moren mai en el record del homes i dels pobles.

La seva vida exemplar lliurada sencera a Catalunya. El tremp d'una voluntat indomènyable al servei de la llibertat i de totes les causes justes. El seu gran amor als humils, pels que sofrien sed i fam de justícia social. Són virtuts cabdals de patriota i de llibertador del poble que aquest no pot oblidar ni oblidarà mai.

Catalunya, la Pàtria volguda i venerada, en acollir amorosa en el seu si terrenal, l'excelsa figura del Patrici, se sentirà tota ella, en aquestes hores de dol, tomba sagrada, damunt la qual tots els catalans s'agenollaran. Catalunya, la Pàtria volguda i venerada, a l'hora postrera del darrer tribut al seu preclar fill, plorarà dolçament...

Nadalencia

La diada de Nadal de 1933 s'ha incorporat a la nostra història pàtria. El fervorós restaurador de la Generalitat de Catalunya; l'home que féu de la voluntat de tots els catalans eina de lliberació; el qui encengué en el cor dels humils l'esperança d'un futur menys dolorós que el present; l'escampador de tendreses; el sembrador d'ideals d'amor i de justícia; el vident que ha bastit la Catalunya cobejada pels patriotes; l'immortal Francesc Macià, traspassà ahir. El seu cor deixà de bategar per Catalunya i per la humanitat; la seva carn restà reduïda per l'urpa sinistra de la mort. El seu esperit, però, camí de l'eternitat, s'escampà com un perfum per tots els indrets de la terra catalana i una rauxa d'emoció posà tel de llàgrimes en tots els ulls, fent-se patent en la consciència col·lectiva de Catalunya la figura venerable i venerada de l'avi Macià.

D'ara en endavant i per mentre durin les actuals promocions, en

En la mort de Macià

Impressionat en aquests moments per la gran dissort que representa la mort del Primer President de la Generalitat, senyor Francesc Macià, escric aquestes ratlles per a FOMENT.

Macià ha estat per Catalunya l'heroi que amb l'exemple del seu sacrifici, amb la fe al poble, va saber recollir els seus anhels fent possible la restauració de les seves llibertats.

Tots els catalans devem sentir la dolor de perdre la representació més genuïna dels nostres sentiments i la garantia més ferma de defensa de l'Autonomia conquerida.

Macià ha mort, però el seu esperit continuarà amb nosaltres i serà el far que guiarà el camí del poble català cap aquella prosperitat i cap aquells ideals que ell amb tant d'amor havia sempre defensat.

Macià, Primer President de la Generalitat de Catalunya, la vostra vida ocuparà una de les millors pàgines de la nova etapa de la llibertat de Catalunya i el vostre nom sempre serà escoltat pels catalans amb l'emoció de quelcom íntim i volgut.

J. ANDREU

L'Avi és mort!

Després de tants moments d'angoixa i esperança, per fi ens heu deixat. Jamai serà possible omplir el buit que heu deixat dintre tots els cors que vos estimen; oh, Avi! mot dolç que ens omplia de tendresa quan vos l'adreçàvem. Ens dol l'ànima haver d'arrencar a la nostra llengua el mot dolorós, la certesa de la dissort que plana damunt nostre! L'Avi és mort!, diem, i el cor ens plora.

Sou mort! Vos que hauríeu hagut de viure eternament! Vos que per Catalunya i els vostres ideals nobles i plens de germanor heu sacrificat tota mena d'interessos i afectes; vos que per la nostra terra i pels catalans éreu la nostra guia!

Vos havem perdut per sempre i quan tot just havíeu aconseguit el vostre propòsit d'alliberar la nostra terra, la terra de les vostres il·lusions i que jamai vos oblidarà. Vos hem perdut en uns moments crítics i quan més havíem de menester la vostra presència per confortar-nos i per sostenir la nostra fe amb el vostre exemple.

Tots els homes de cor vos ploren; la terra tota es planya de la vostra pèrdua. La vostra ombra, però, ens acompanyarà eternament, puix que no podrem pas oblidar-vos, i la Història es cuidarà de trametre a les venideres generacions la venerable i noble figura del gran home, del gran patriota, del cabdill de Catalunya.

JÚLIA BERTI

la diada de Nadal els catalans evocarem la figura de Francesc Macià com la del redemptor de la nostra pàtria que molts creien irredempta.

PERE CAVALLE

Oh, Macià!

Sempre he cregut en un més enllà. Sempre he sentit l'existència d'un Esser superior, però avui, President Macià, vós em refermeu les meves creences.

El dolor punyent en què ens heu deixat, la tristesa immensa del meu cor, pel vostre traspàs no seria suportable, no, si no tingués l'absoluta certesa de què Vós sou immortal.

Havem deixat la terra. Potser no era digne de retenir-vos ja més; però vós, President estimadíssim; vós sereu sempre. No pot imaginar-se, no és possible que la vostra grandesa, que la vostra sublimitat, s'esdevingui un no res. Se'ns apareixen ara encara més gran, més sublim.

No podeu abandonar, no, la Catalunya que tan estimeu. Siguen amb nosaltres, encara, President, siguen-ho ara més que mai. Entreu en el cor de tots, que tots els catalans tinguin quelcom de vós.

Si ens deixéssiu del tot, pobra Catalunya! Vós n'èreu la seva ànima. Presidiu-la ara des de l'Eternitat!

Sou dels escollits. En l'aniversari del naixement d'un Crist redemptor de la Humanitat, vós redemptor d'un poble tan formós i dissortat com el nostre, ens deixeu materialment per sempre.

Amb tot, però, el vostre símbol serà el nord que ens guiarà a tots els catalans per a obtenir per a Catalunya totes les llibertats i tots aquells ideals que han estat l'anhel i l'essència de la vostra vida gloriosa.

MARIA ELENA FORNIÉS

El Sr. Marcellí Domingo expressa el seu sentiment

Madrid, 25.—El senyor Marcellí Domingo ha dit:

“Ha desaparegut una de les nobles figures d'Espanya. Recordo el dia en què en plena sessió del Congrés el senyor Macià renuncià a la seva acta, per entendre que el Govern de la monarquia desatena el problema català. També el recordo desterrat a París, quan amb Ferran de los Ríos, Nicolau d'Olwer i jo ens uníem en moments crítics per a Catalunya, conseguint que aquesta s'incorporés a l'obra de la República.

Desaparegut el senyor Macià considero que la política d'esquerra catalana perd una de les figures més egregies, però aquesta pèrdua farà que es realitzi una solidaritat ferma entre totes les forces d'esquerra catalanes.”

En la mort de Francesc Macià

Com el noble Jesús, passà per nostra Terra,
va refer-la a sa imatge i la va deslliurar.
Era vessant d'amor el Seu pas per la Terra
i duia tot el poble a dintre de la mà.

Les dones i els infants i els humils de tot poble
deixaven tot de flors el seu camí sembrat,
i, amb els braços oberts, els obria el cor noble...
Després amb goig d'infant plorava d'amagat.

I ara que Ell se'ns ha mort serà Sa imatge viva
per sempre més gravada al cor dels catalans.
Catalunya, immortal, resta en peu, forta i viva:
sap que Ell ens vetlla encara i ens allarga les mans.

PROUS I VILA

Reus, 25-12-33.

Allocució del Govern

Ha estat redactada la següent allocució:

“El Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya compleix el tristíssim deure de fer saber als catalans la notícia dolorosa de què l'Honorable don Francesc Macià, primer President de la Generalitat restaurada, guaiador del poble, ha mort a les onze d'avui, voltat de la seva família, dels amics i de l'emoció profunda de tots els catalans.

Ell consagrà a Catalunya la seva llarga i noble vida, acabada als 74 anys.

Ell portà amb la seva audàcia a la realitat els ideals d'una centúria de renaixement català i, per obra seva, els somnis dels nostres poetes, les doctrines dels nostres pensadors, els programes dels nostres polítics i els sentiments dels nostres ciutadans han pres forma viva en les noves institucions autònòmiques.

Ell ha estat la voluntat llibertadora de Catalunya.

Home de gran cor i de gran empenya en totes les hores de la seva vida i en l'hora de la seva mort, Francesc Macià, defensor dels que sofreixen, a sabut defensar, consolidar i donar alt exemple de les seves virtuts cíviques i l'herència gloriosa de la llibertat nacional.

Davant el cos fred i els ulls tancats i el cor que ja no glateix, Catalunya, en la afició d'aquesta gran desventura plorarà a l'immortal fill seu que li ha donat la nova llibertat. I tots els catalans afirmarem la decisió intangible de mantenir, defensar, consolidar i completar l'obra que ell deixa en morir.

Aquesta és l'última voluntat de l'Honorable President Francesc Macià.”

A Macià

En la nit de Nadal, la mateixa que es commemora el naixement del fill de Déu, redemptor de la humanitat, ha mort el redemptor de la nostra Pàtria. Una vida extraordinària com la de Macià devia finir tal com ha transcorregut, en un ambient extraordinari.

En aquesta nit de Nadal, llarga, inacabable, s'han tancat els ulls que com fars lluminosos ens guaven pel camí on devíem retrobar Catalunya.

En aquesta nit extraordinària, fosca, freda, llarga s'han glaçat els llavis del comandant d'aquest poble que darrera seu cercava la redempció.

Nit de Nadal, ja no seràs pels catalans, nit d'alegria. Ja sempre més, ens recordaràs la pèrdua del nostre guia, del reconstructor de la nostra Pàtria, de l'home tot cor, del gran català que ens té de servir d'exemple per les futures actuacions.

E. MASSAGUER

Exemplaritat

Ha mort l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya que a la vegada ostentava el meregut i gloriós títol d'alliberador de la nostra terra. E. p. r.

En aquests moments de confusió general i de tant de sentiment pels que militem en l'E. R. de C., sentiment que deuran compartir tots els catalans, només se'ns acut desitjar que l'exemple de l'illustre traspàsat isumini a tots els homes dirigents de la nostra Pàtria per a que en moments difícils que poden venir procurin que es noti el menys possible la pèrdua irreparable que acaba de sofrir Catalunya.

JOSEP PEDRET

Ban del President interí de la Generalitat, senyor Casanoves

“Catalans!

L'Honorable senyor Francesc Macià, President de Catalunya és mort.

Cridat per la nostra Llei a substituir-lo interinament, el meu primer acte no pot ésser altre que l'homenatge emocionat a l'home que acaba de deixar-nos, després d'haver personificat, en una etapa de responsabilitats i de perills, tota la voluntat de recobriment que glatia en les entranyes de la nostra pàtria.

La seva figura viril, amarada d'una suggestió poderosa resta des d'ara gravada en la nostra Història amb un relleu que els anys no faran sinó purificar i enaltir.

Espero que tots els catalans sabran en aquesta hora de dol nacional, retre al Primer President de la Generalitat restaurada, el tribut que mereix per les seves altes virtuts, els seus grans sacrificis i l'amor ardent amb què va estimar Catalunya.

Palau de la Generalitat, 25 de desembre de 1933.—El President interí de la Generalitat de Catalunya: Joan Casanoves.”

L'Honorable President, és mort!

L'Honorable President és mort! En repetir aquests mots arribats a través dels fils telefònics un calfred ha envaït a tots els amics que omplenaven la secretaria de la nostra entitat.

El silenci anguniós que tots respectàvem va ésser trencat per sanglots de punyent dolor.

L'Honorable President, Francesc Macià, el més gran català de totes les èpoques havia deixat d'existir.

Solament els que hem viscut prop d'ell durant aquests últims tres anys, sabem l'esforç realitzat per aquest català integerrim. El seu gest, la seva paraula, tot ell, més que un gran polític, era un símbol que guiava al poble de Catalunya pels camins de la seva lliberació, no en cap sentit imperiaalista, sinó que, com aquell Crist, predicava la pau, l'amor i l'estimació entre tots els homes i totes les classes socials.

Com aquell Crist, ha tingut fari-seus que l'han fuetejat. Els bons catalans, però, l'estimarem i l'estimarem sempre com l'ésser més gloriós que mai la nostra pàtria hagi donat.

Macià

L'estel de Catalunya s'ha apagat.

Macià, el nostre President, ens ha deixat. Ens ha deixat, però, materialment; espiritualment, viurà sempre eternament en nosaltres.

La mort traïdora ens l'ha arrabassat; l'Home-Símbol ha lliurat l'última batalla i ha caigut vençut.

No sentiú quina tristesa al cor? Quin fred entorn nostre?

Fins Naturalesa ha volgut associar-se al nostre dolor, i ahir, jorn inoblidable pels catalans, aparegué gris, d'una grisor freda, semblant a aquells altres jorns també de trista recordança en què, exiliat, lluitava per a la consolidació del seu somni, que era el de tots els que avui el plorem.

Ja no el veurem més.

Oïu? No el veurem més, mai més!

La seva alta figura, semblant a una senyera d'amor al desvalgut i noble justícia, la seva testa blanca com un pic nevat dels nostres Pirineus, els seus braços que s'estenien damunt nostre com un Apòstol que ens beneís, la seva veu que ens deia l'amor i sacrifici que tots havem de sentir per aquesta Catalunya, per la que ell ha cedit la vida, l'exemple preclar que ens ha donat amb la seva actuació, mai més, mai més els veurem ni oïrem!

Oh, vosaltres, bones mares que portàveu els vostres fillets a rebre la besada de l'Avi, no podreu portar-los més, no podreu saber ja més d'aquella joia i esgarripança que sentíeu quan veieu que la més alta magistratura de Catalunya agafava el rostre nin i el besava!

Vosaltres, bons vellets de rostres arrugat i fils argentats, que us sentíeu contents de poder-li estrényer la mà, no podreu sentir-lo més.

I vosaltres, els joves que us aplegàveu al seu redós, àvids de les seves paraules i fermes propagadors dels seus ideals; i nosaltres, les dones que ens sentíem plenes d'amor i respecte envers ell i érem felices quan ens estrenyia en una abraçada dient-nos: "Filla meva". Mai més, mai més podrem veure'ns al seu redós i sentir els seus llavis al nostre front.

Oh, Avi; bon Avi, per què ens heu deixat? Per què heu volgut que aquest jorn de Nadal, jorn celebrat amb goig per tothom, tingui per a sempre més per a nosaltres aquest gust amarg de llàgrimes de dolor?

No. Vós no heu mort; vós no ens heu deixat, no!

Vós sereu sempre vivent en la nostra ànima; i en el nostre cor, resuscitareu sempre que aquesta Catalunya, que estarà per sempre més de dol, tingui de continuar el camí de justícia i llibertat que vós heu començat.

ANTÒNIA ABELLÓ

El nostre condol

La mort del venerable Francesc Macià suposa, per Catalunya, la pèrdua del primer President de la Generalitat restaurada; però pels joves que ens havíem inciat en lites lluites polítiques al seu costat, suposa la pèrdua del mestre estimat que ja mai més no podrem oblidar.

Catalunya deurà a l'honorable Francesc Macià, l'haver reivindicat per ella el dret a governar-se a si mateixa, després de més de dos cents anys de submissió. I amb aquesta gesta gloriosa Macià passarà a ocupar el lloc més preeminent de la nostra història nacional.

Nosaltres, deurem a l'illustre traspasat, la nostra formació política i espiritual i servarem d'ell el dolç record que deixen en el nostre esperit els éssers més estimats. Els joves que al costat de Macià hem viscut els moments de major emoció política que pot viure una generació, la seva figura venerable ens acompanyarà mentre viurem, i tant de bo, la seva vida exemplar sigui l'espill de les futures generacions, que constituïria l'assegurança més ferma de l'esdevenidor gloriós que Macià volia per Catalunya.

A. ANDREU ABELLÓ

«In memoriam»

Francesc Macià, el nostre gran patriu, és mort.

En aquest moment d'angoixa, més que la pèrdua d'un amic o d'un home de partit, com a catalans ens puja l'emoció als llavis, tot pensant en l'avenir de la pàtria.

Amb la mort de Francesc Macià nervi i esperit de l'ànima nacional, sentim pregonament la gran sotregada històrica que ens fa pensar en el passat i l'esdevenidor de Catalunya.

En tots els llocs de la nostra terra ha arribat la nova i en els ulls de tots hi espurneja una llàgrima.

Francesc Macià, després de mort viu més que mai en l'esperit de tots i el seu record ens confortarà i unirà fins al cim d'aquells ideals sagrats pels que bregà tota la vida aquell "Avi" estimat de tots.

JOAN DEL CAMP

Per Macià

En aquests moments de dolor el pensament està tèrbol. Es per mi impossible escriure tot quant desitjaria en record de l'honorable President de Catalunya, avui traspasat, don Francesc Macià.

No, no puc resignar-me a creure que l'Avi és mort. L'he vist amortal·lat i no puc capir que un home de la seva vitalitat, un home que ha lluitat durant tantes hores amb la mort, aquesta l'hagi vençut. Macià viurà sempre per a tots els bons catalans i republicans.

Catalunya ha perdut el seu pare. Procurém tots els catalans recordar del plorat guaiador de multituds patriòtiques les seves ensenyances i posem el mateix amor que ell va posar-hi en totes les coses de la Pàtria.

J. JORBA

Dol a la Pàtria

Macià, l'honorable President de Catalunya ens ha deixat.

Trista jornada la d'avui per als catalans, que amb el traspàs d'aquest home bo que es deia Francesc Macià, perden el símbol que encarnava el sentiment de pàtria, tot just retrobada, i que ell amb la seva fina sensibilitat, sabia conduir

Els nostres condol i propòsit

Macià, l'home símbol, el llibertador de Catalunya, el que ha sabut amb la seva austeritat, prestigi i energia aixecar l'esperit del poble català, ha mort. I ha mort sense veure acompanyada totalment la seva obra. Ha mort quan encara l'autonomia de la nostra terra està només que embastada. Ha mort quan més falta ens fa...

Macià és mort! Macià és mort, però no ha mort el seu esperit. Macià viurà eternament en el cor dels bons patriotes, dels vers catalans. L'embranzida que ell donà a l'ideal redemptor seguirà fent la seva via. Macià ha deixat les seves humanes despulles, però Macià, l'ànima de Macià s'ha deixondit per tota la terra nostrada. I ha quedat un poble desvetllat. Com tots els grans homes ha assenyalat clarament el camí a seguir i ha posat els jalons de la nova Pàtria. Macià triomfarà després de mort. N'estem segurs. El seu esperit, la seva ànima, el seu voler plasmat ja en belles realitats, viurà en els seus deixebles, en aquesta munió d'homes en els quals s'anà realitzant la transmissió de la seva in-

pels viaranys de triomf que el poble requeria.

Francesc Macià, avui us plorem, però en mig de la nostra desesperança per la vostra pèrdua, ens sentim compenetrats del vostre esperit d'amor i de justícia i ens fem promences de seguir-lo. Sereu vós mateix, que de la tomba estant guiareu les nostres petjades a la terra. El vostre record serà etern per a nosaltres i el nostre cor el serverà tancat en el seu si.

La vostra pèrdua, don Francesc, ens ha estat dolorosa. Per vos mateix i per allò mateix pel que a vós us dolia deixar-nos. El camí començat i no acabat. Camí que resta menaçat per mil perills i que vos desbrossàveu amb la vostra intel·ligència i energia.

Manca ens fareu, don Francesc, però com deieu vós mateix, la pàtria seguirà el seu camí, i ara més que mai, perquè l'exposició del vostre cos buit de vida serà la fuetada per aquells catalans que havien perdut la noció del moment històric i tindran de fer acte de contricció. I per a nosaltres, que ens apareixereu sempre, ple de vida, il·luminareu el nostre fervor patriòtic i republicà i privar-nu que caiguem en defallences.

Don Francesc, un record perenne i un plor que no pot deixar de sortir.

SAM

destruïble voluntat i la seva incorruptible i excelsa idealitat.

El traspàs de Macià, del somniador, del mestre, de l'home cim, ha produït en tots nosaltres una dolor punyent, inguarible. A l'ensens, però, la desaparició de Macià, ens obliga a fer-nos la ferma promença, a conjurar-nos tots per tal que l'obra excelsa per ell començada esdevingui acabada plenament.

En exterioritzar el nostre pregon condol pel traspàs de l'honorable primer President de la Catalunya restaurada, ens fem el propòsit, ferm, decidit, inquebrantable, de seguir les petjades, segures, inesborrables, del gran patriota que ens acaba de deixar.

Aquesta creiem que és l'ofrena que més ha de plaure a l'apòstol suara traspasat.

Cal recordar-lo. Cal, però, sobretot, seguir el seu exemple. Honorar-lo amb una labor positiva que el faci reviure en cada un de nosaltres.

Macià és mort. Visca Macià!

IGNOTUS

La notícia a Reus

Ja de bon matí va circular amb força insistència per la nostra ciutat la nova del traspàs del President Macià. De cert, però, a les onze en punt va conèixe's la trista pèrdua i des de Foment va escampar-se ràpidament a tothom. Encar que ja era temut aquest desenllaç el trastorn produït fou immens.

Tot seguit foren hissades als centres polítics, culturals, oficials, econòmics i esportius de la ciutat les banderes a mig pal i a moltes d'elles hi foren col·locades llaçades negres.

Foment, immediatament de rebuda la notícia va col·locar les penjaques, bandera de la casa i de la Joventut i banderí de la Joventut d'Estat Català i el grup Femenal va procedir a la col·locació de llaçades negres a totes les penjaques i banderes.

Arreu es palesa el sentiment per tan grandiosa pèrdua i de tots els pobles comarcals en ésser-ne enterats vas acudir al nostre casal comissions de centres del partit per tal de recollir impressions i interessant-se per traslladar-se a Barcelona a retre homenatge pòstum a l'illustre finat.

Durant els darrers moments de vida del President estigueren prop d'ell els nostres amics Pere Cavaller, Comissari d'aquesta província i el diputat al Parlament de Catalunya Josep Andreu que ja en aquests darrers dies han estat continuament en contacte amb la Generalitat, interessant-se per la salut del malalt.

A L'AJUNTAMENT

Immediatament de sabuda la notícia des de les Cases Cinsistorials s'ha comunicat a totes les entitats locals.

Hom va acordar cridar una sessió extraordinària que es va celebrar ahir i en la qual es van prendre diversos acords referents al traspàs del President de Catalunya.

L'EMISSORA RADIO REUS

L'emissora reusenca, ahir, segons acord de totes les emissores de Catalunya, suspengué els programes musicals en prova de condol pel traspàs de l'Honorable Francesc Macià, President de la Generalitat de Catalunya, i només radià, a diferents hores, tan dolorosa nova, comentant-la sentidament.

L'EMISSORA RADIO REUS

A primera hora de la tarda, Ràdio Reus rebé un telefonema del President Interí de la Generalitat, donant compte de la trista nova.

Demà dimecres, a les 10'15 de la nit, l'Emissora E. A. J. 11 Ràdio Reus celebrarà en el seu estudi un acte necrològic a la memòria del venerable President Macià.

Hi han estat invitats, per adreçar la paraula als pobles, els senyors Governador civil, Comissari de la Generalitat, alcalde de Reus, en representació de l'Ajuntament, i el diputat al Parlament català senyor Andreu.

TELEGRAMES DE CONDOL

En saber-se a Reus la trista nova del traspàs de l'illustre President de Catalunya senyor Macià, començaren a expedir-se telegrams i telefonemes a la Generalitat i a la família.

Dels primers que es cursaren foren dels diversos organismes directius de Foment, del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, de l'Associació d'Empleats de Banca i Bansa, de la Cambra de Comerç, del Sindicat d'Exportadors de Vins i de l'Associació de la Premsa.

TELEGRAMES DE CONDOL

Quan perdem un dels nostres familiars, la pena que sentim ens sembla que ha d'ésser compartida per tots, però en traspasar els llinars de la nostra llar topem amb la realitat de l'indiferència de tots. En la mort del senyor Macià, però, sentim la pena a casa nostra, la veiem reflexada en els veïns, en els carrers i places, per viles i ciutats i la trobem en tot Catalunya i és que el senyor Macià era el pare de tots els catalans. Jo que crec en la immortalitat de l'ànima, dic que hem perdut a l'home, la materialitat del seu cos, però la seva ànima, la vibració anímica dels seus sentiments, planarà damunt dels catalans i en els moments de dubte i de perill menarà com a pare benefactor, damunt de tot Catalunya per tal d'assolir aquell seu somni d'obtindre una Catalunya lliure, rica i plena que tots desitgem.

En aquests moments solemnes em permeto proposar al Consistori acordi:

Fer constar en acta el més pregon sentiment de la Corporació

Sessió extraordinària de l'Ajuntament

Assistint gairebé la totalitat dels regidors i presidint el senyor Cavaller començà la sessió.

El senyor Cavaller diu que amb motiu del telefonema rebut participant el traspàs del President de la Generalitat de Catalunya don Francesc Macià ha convocat aquesta sessió extraordinària per tal que el Consistori prengui els acords pertinents.

El senyor Jordana s'aixeca i diu que amb profunda emoció ha de parlar en aquests moments de dol de Catalunya, per tal de fer constar el sentiment que tots els catalans tenim per la pèrdua del nostre estimat i venerable President de Catalunya.

El senyor Macià, no era per a nosaltres un president, un home que exercia aquell càrrec oficial, era per a tots els catalans un símbol, un apòstol que predicant amb l'exemple deixà els benestar de la seva llar, la seva posició social força envejable, per consagrar-ho a profit del seu ideal, per Catalunya, i havia passat pel martirilogi d'un exili exposant la seva vida, en els inicis d'una sublevació, i és així el que el poble agraeix i no l'exercici d'un càrrec oficial amb més o menys responsabilitat, i per tant, el dol el sent tot el poble.

Quan perdem un dels nostres familiars, la pena que sentim ens sembla que ha d'ésser compartida per tots, però en traspasar els llinars de la nostra llar topem amb la realitat de l'indiferència de tots. En la mort del senyor Macià, però, sentim la pena a casa nostra, la veiem reflexada en els veïns, en els carrers i places, per viles i ciutats i la trobem en tot Catalunya i és que el senyor Macià era el pare de tots els catalans. Jo que crec en la immortalitat de l'ànima, dic que hem perdut a l'home, la materialitat del seu cos, però la seva ànima, la vibració anímica dels seus sentiments, planarà damunt dels catalans i en els moments de dubte i de perill menarà com a pare benefactor, damunt de tot Catalunya per tal d'assolir aquell seu somni d'obtindre una Catalunya lliure, rica i plena que tots desitgem.

En aquests moments solemnes em permeto proposar al Consistori acordi:

Fer constar en acta el més pregon sentiment de la Corporació

per la pèrdua del venerable i gran patriici Francesc Macià.

Telegrafiar al Govern de la Generalitat i als familiars del senyor Macià el condol de la Corporació.

Que una comissió, en representació de l'Ajuntament vagi a Barcelona per retre homenatge desfiant per davant del cadàver del senyor Macià.

Que dimecres l'Ajuntament en Corporació vagi a Barcelona per tal d'assistir al seguici que acompanyarà al senyor Macià a la seva darrera estada.

El senyor Miquel, en nom d'Acció Catalana, s'associa al condol general, perquè saben el què Macià representa per Catalunya i per a la seva Història, puix que no podran oblidar mai com a nacionalistes que som, que no es limità a proclamar la república, sinó que proclamà la República Catalana.

Acaba fent-se seves les propostes fetes pel senyor Jordana.

Pren la paraula el senyor Gatell, en nom d'Acció Republicana, associant-se al condol. Diu que tots senten amb emoció gran la pèrdua de Macià.

Demana que a les propostes del senyor Jordana s'hi afegixi l'acord de l'Ajuntament de donar a un carrer de la nostra ciutat el nom del gran patriici traspassat.

El senyor Virgili, en nom dels radicals socialistes també hi ajunta el seu condol. Diu que ells, autonomistes de tota la vida, no tenen sinó que adherir-se a les proposicions fetes.

En nom de Lliga Catalana parla el senyor Magrinyà, dient que tenen el sentit de catalanitat i, per tant, reten honors al President de Catalunya, que avui ja no ho és de cap Partit, ni de ningú, sinó que és el genuí representant de Catalunya tota. Acaba adherint-se també a les propostes dels senyors Jordana i Gatell que s'aproven unànimament.

El senyor alcalde excusa als escassos regidors que manquen; els quals han excusat tots, la seva assistència.

Diu també que el senyor Sedó li ha anunciat que demà Ràdio Reus farà a les deu de la nit una emissió dedicada a la memòria de don Francesc Macià i pregunta si l'Ajuntament hi vol prendre part, el qual és acceptat.

I no fent ús de la paraula cap altre senyor regidor, s'aixeca la sessió.

Foment Nacionalista Republicà

El Consell de Govern, assabenta als socis que la reunió general extraordinària que estava anunciada pel proper dimecres, s'aplaça pel divendres a la mateixa hora i amb l'ordre del dia fixat.

Reus, 26 de desembre de 1933.—P. A. del Consell de Govern.—El Secretari.